

Γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα: Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (Ν. 4792/2021)

Με το νόμο 4792/2021 (Μέρος Α', άρθρα 1-17, εφεξής «Νόμος») ενσωματώνεται στην εσωτερική έννομη τάξη η Οδηγία (Ε.Ε.) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, της 17^{ης} Απριλίου 2019 (εφεξής «Οδηγία»), σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και θεσπίζονται πρόσθετες διατάξεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της Οδηγίας αυτής.

Από υποκειμενική άποψη, ο Νόμος εφαρμόζεται αποκλειστικά και μόνο στην κάθετη σχέση προμηθευτή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων προς επιχειρήσεις της επόμενης ή επόμενων βαθμίδων (Business to Business, B2B), ενώ εξαιρούνται οι συναλλαγές μεταξύ προμηθευτών και καταναλωτών (Business to Consumers, B2C). Σύμφωνα με τους ορισμούς του Νόμου, ως «προμηθευτής» νοείται οποιοσδήποτε παραγωγός γεωργικών προϊόντων ή ομάδα παραγωγών, ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πωλεί γεωργικά προϊόντα.

❖ Στόχος η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των διαπραγματευτικών μερών

Όπως αποτυπώνεται στην Αιτιολογική έκθεση του Νόμου, αλλά και στο Προοίμιο της Οδηγίας, στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων παρατηρούνται συχνά σημαντικές ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Οι εν λόγω ανισορροπίες οδηγούν σε **αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, όπου μεγαλύτεροι και ισχυρότεροι αγοραστές προσπαθούν να επιβάλουν πρακτικές ή συμβατικούς όρους οι οποίοι είναι προς όφελός τους και σε βάρος των προμηθευτών.** Οι πρακτικές αυτές παρεκκλίνουν από την ορθή εμπορική συμπεριφορά, αντιβαίνουν στην καλή πίστη, τα χρηστά συναλλακτικά ήθη και την αρχή της εμπιστοσύνης στις εμπορικές πράξεις και επιβάλλονται μονομερώς από έναν εμπορικό εταίρο σε άλλον.

Βασικός σκοπός του νόμου είναι η προστασία των παραγωγών γεωργικών προϊόντων (προμηθευτών) στην κάθετη αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων έναντι των αγοραστών.

❖ **Εξ αντικειμένου αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και ρήτρες**

Πρόκειται για πρακτικές ή ρήτρες που είναι αθέμιτες υπό οιοσδήποτε περιστάσεις (per se) και αφορούν σε:

α) καθυστέρηση πληρωμών από τον αγοραστή, ανάλογα με το αν η σύμβαση προμήθειας προβλέπει την παράδοση των προϊόντων σε τακτική βάση ή όχι.

β) αιφνίδια ακύρωση παραγγελιών αλλοιώσιμων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

γ) μονομερή τροποποίηση των συμβατικών όρων.

δ) αξίωση του αγοραστή για καταβολή πληρωμών από τον προμηθευτή που δεν σχετίζονται με την πώληση των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

ε) αξίωση του αγοραστή για αποζημίωσή του από τον προμηθευτή για χειροτέρευση ή καταστροφή των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που επέρχεται στις εγκαταστάσεις του αγοραστή ή αφότου έχει μεταβιβαστεί σε αυτόν η κυριότητα, χωρίς να υφίσταται υπαιτιότητα του προμηθευτή.

στ) άρνηση του αγοραστή να αποδεχθεί εγγράφως τους όρους συμφωνίας προμήθειας με τον προμηθευτή.

ζ) παράνομη κτήση, χρησιμοποίηση ή αποκάλυψη από τον αγοραστή εμπορικού απορρήτου του προμηθευτή.

η) απειλή ή η πραγματοποίηση πράξεων εμπορικών αντιποιώνων από την πλευρά του αγοραστή στην περίπτωση που ο προμηθευτής ασκεί συμβατικά ή εκ του νόμου δικαιώματά του.

θ) αξίωση αποζημίωσης του αγοραστή από τον προμηθευτή για την κάλυψη του κόστους εξέτασης των καταγγελιών πελατών του, που σχετίζονται με την πώληση των προϊόντων, χωρίς να υφίσταται υπαιτιότητα του προμηθευτή.

ι) έγγραφη ή προφορική δέσμευση του προμηθευτή για πώληση ποσοτήτων προϊόντων, χωρίς, ωστόσο, να δεσμεύεται ο αγοραστής για την τιμή της αγοράς τους.

❖ Συμβατικά προβλεπόμενες εμπορικές πρακτικές

Πρόκειται για πρακτικές που απαγορεύονται, εκτός εάν έχουν προβλεφθεί προηγουμένως με σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους στη συμφωνία προμήθειας. Οι εν λόγω ρήτρες έχουν ως εξής:

α) επιστροφή στον προμηθευτή γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων που δεν πωλήθηκαν, χωρίς ο αγοραστής να πληρώσει για τα εν λόγω προϊόντα ή για τη διάθεση των προϊόντων αυτών.

β) επιβολή χρέωσης στον προμηθευτή ως προϋπόθεσης για την αποθεματοποίηση, την έκθεση ή την πρόσθεση στους καταλόγους γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ή τη διάθεση στην αγορά.

γ) επιβάρυνση του προμηθευτή με το σύνολο ή μέρος του κόστους τυχόν εκπτώσεων σε προϊόντα που πωλούνται από τον αγοραστή.

δ) ανάληψη από τον προμηθευτή του κόστους για διαφήμιση των προϊόντων από τον αγοραστή.

ε) ανάληψη από τον προμηθευτή του κόστους που αφορούν σε προωθητικές ενέργειες πώλησης από τον αγοραστή.

στ) χρέωση του προμηθευτή για το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαρρύθμιση των χώρων που χρησιμοποιούνται για την πώληση των προϊόντων.

❖ Δικαίωμα καταγγελίας και κυρώσεις

Με τον παρόντα Νόμο συμπληρώνονται τα υπάρχοντα εργαλεία προστασίας κατά των ως άνω αναφερόμενων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και ρητρών, καθόσον προβλέπεται ειδικά η δυνατότητα υποβολής καταγγελίας από τον προμηθευτή – παραγωγό κατά του αγοραστή, με εμπιστευτική μεταχείριση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν. Η καταγγελία υποβάλλεται στην Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία συστήνεται με τον ίδιο Νόμο.

Οι κυρώσεις που επιβάλλονται από την εν λόγω Επιτροπή, εφόσον διαπιστωθεί παράβαση, συνίστανται σε συστάσεις, την επιβολή υποχρέωσης παύσης της παράβασης και παράλειψής της στο μέλλον, τη λήψη μέτρων προς συμμόρφωση, αλλά και την επιβολή προστίμου.